

Fædrelandet.

Abonnementspris i Kjøbenhavn 15 \mathcal{K} pr. Quartal, 5 \mathcal{K} pr. Maaned, enkelte Nr. 6 \mathcal{S} ; udenfor Kjøbenhavn 3 Rbd. pr. Quartal frit i Huset. Hver Aften udgaaer et Numer. Bladets Contoir, Klædeboderne Nr. 101, er aabent hver Søndedags Formiddag Kl. 11—1.

3^{die} Aarg.

Tirsdagen den 25. October 1842.

Nr. 1039.

Den holsteniske Stænderforsamling og Edsvorneretten.

III.

Skjønt vi hidtil nærmest have taget Hensyn til Juryinstitutionens retslige Betydning, vil man dog alt af det Anførte indsee, at den har en stor politisk Vægt. Hvorledes vil det nemlig være muligt, at Domstolenes Uafhængighed, Upartiskhed, Offenhed osv. ei skulde influere paa alle Arter af Rættigheder? Er det ei det største af alle Goder, og den betydningsfuldeste af alle politiske Rættigheder, at have personlig Sikkerhed, og er den ei afhængig af Domstolenes Organisation? Det kan ei betvivles, at netop i politiske Sager er der meget større Frihed for Magthaverne til at gribe ind i Domstolenes Uafhængighed og influere paa Dommen end i almindelige criminelle Sager; og netop i slige Tilfælde viser Jurven sig derfor i det bedste Lys. Man vil ogsaa see, at det Første, der gjøres af dem, der i frie Stater ville opkaste sig til Tyranner, er at indgribe i den dømmende Magts Uafhængighed, og at dens Bedbliven, naar andre frie Former ere omstyrkede, i høj Grad har bidraget til at bringe Friheden tilbage. Institutionens politiske Indflydelse er ei blot direct, men tillige indirect. Ved Deltagelsen i den dømmende Myndighed, Forhandlingernes Offenhed o. s. v., vækkes der mere end ved nogen anden Institution en levende Selvstændighedsfølelse, udvikles de borgerlige Dyder, opstaaer Kjærlighed til lovlig Orden i Samfundet og Had til Vilkaarlighed, hvilke Egenstaber ere de bedste Støtter for den politiske Frihed.

Uafhængige og upartiske Dommere, der domme inappellabelt og efter subjectiv Overbevisning, mundlig og offentlig Procedure, Anklagesystemet med alle sine Fordels, Sagernes korte Varighed, Bærn for den politiske Frihed og Borgeraadens Udvikling, ere saaledes de Resultater, der opnaaes ved Folkets Deltagelse i den dømmende Myndighed, og Enhver, der anser dem for Goder, maa stemme for Edsvornerettens Indførelse, hvor den ei bestaaer.

De væsentligste Indvendinger, man opstiller mod Indførelsen af Institutionen, reducerer sig til, at det er vanskeligt at faae Edsvorne, der besidde den tilbørlige Dygtighed til at udøve deres vigtige Function, og at de ere altfor tilbørlige til at

frifinde. Den første Bemærkning hidrører tildels fra en Wildfarelse. Man indbilder sig, at der tages ubannede simple Folk til at sidde i en Jury, medens de næsten bestandig ere, og ifølge Valgmaaden maa blive, de dygtigste og respectableste, der i et District ere at finde. Vel findes der Jurister, der gaae saa vidt, at de frakjende alle Ikkejurister Evne til at deltage i den dømmende Myndighed, men denne utaalelige Arrogance, der ene tillægger sig og sine Lige sund Sands, forsvinder dog mere og mere, og man indser, at den simple Forstand med Hensyn til Bedømmelsen af, hvorvidt Noget maa anses som godgjort eller ei, i Almindelighed seer langt fordomsfriere og klarere end den subtile juridiske Kløgt, ligesom en sliig Dom i det daglige Liv utallige Gange maa affiges af Lægmanden, uden at skadelige Følger deraf spores. Sandt er det, at de Edsvorne ei alene have at sige, om Factum er bevist eller ei, men undertiden ogsaa maae gaae ind paa den retslige Dvæstion, hvilket f. Ex. i alle Pressesager er Tilfældet, men dels kunne de søge de nødvendige Oplysninger af den præsiderende Dommer, dels ere disse retslige Dvæstioner, der hænge sammen med den factiske Deel af Sagen, sjældent vanskelige. Det bedste Argument mod Udygtighedsexceptionen er, at Enhver, der har overværet en Jury session, sjældent gaaer derfra, uden at opfyldes med Beundring over den Lethed og Sikkerhed, hvormed de Edsvorne løse deres Opgave. Ligesaa lidt vil Frygten for Tilbøieligheden til at frifinde sige. Dels vise nemlig Criminaltabellerne saavel for England, som for Frankrig og Belgien, at man i Almindelighed gaaer ud fra falske Forudsætninger med Hensyn til Frifindelsernes Mængde, dels maa man dog vel indromme, at det er bedre at have en Domstol, hvorunder en enkelt Skyldigs Frifindelse voteres, end en, under hvilken Uskyldigheden er udsat for Faren af en falsk Fordømmelsesdom, og i hvert Fald unødvendige og uretfærdige, saavel aandelige som legemlige Pinsler tilføies enhver Anklaget — han være i Virkeligheden skyldig eller uskyldig. Mange nære den Tro at Jurven er saa tilbøielig til at frifinde, fordi man i England fordrer Enstemmighed, for at domme „skyldig“. Imidlertid maa det erindres, at dette ei er en nødvendig Betingelse for Juryens Eksistens, og derhos har det, imedens derved dannes en yderligere Garanti mod Domfældelse af Uskyldigheden, ei de Følger, man venter deraf. Man seer saaledes i det langt overveiende Antal af Sager, at Ju-

ryen i England, uden at trække sig tilbage i Forsamlingsværelser, og uden at der spores mindste Dissens, med største Hurtighed bliver enig, og affiger Dommen paa Stedet. De forældede Historier om kolde Værelser, Berøvelse af Spise- og Drikkevarer og deslige, hvormed man endnu opvartes i mange Skrifter, have Intet at betyde, da det næsten aldrig indtræffer, at der gaar saa lang Tid hen med Deliberationer, saa at der bliver Spørgsmaal om at lide Hunger; tillige vilde en Dommer for Tiden aldrig negte Noget, der virkelig trængte dertil, at erholde de nødvendige Subsistensmidler. Det er saaledes uden al Grund, naar man troer, at Dommens Udfald skulde undertiden afhænge af, hvorvidt en Enkelt af Juryen kunde holde længere ud end de Andre. Noget Andet er, at det har af og til hændt sig, at en Enkelt har bragt de Dørige over til sin Mening, hvilket er et Argument for og ei imod Enstemmigheden; men forøvrigt indrømmes det, at vægtige Grunde tale derimod, og at en Majoritet af f. Ex. 9 af 12 maaskee vilde være at foretrække.

Med disse faa Bemærkninger forlade vi Juryinstitutionen for denne Gang. Der er for mange Skyer paa Frihedens Himmel i Diebliffet, til at vi skulde haabe en snarlig Gjennembryden af Sollyset, men vi have dog ei villet undlade at vise vore Brødre i Holsten den Interesse, vi have for deres Bestræbelser i denne Retning, om end Frugten af dem for en Stund vil lade vente paa sig.

— Thorvaldsen blev idag efter sin Hjemkomst festlig modtagen i „Christusfalen“ i hans Musæum af Byens Magistrat og Borgerrepræsentanter, samt Comiteen for Musæet. Studenterforeningen affang der en Velkomstsang af H. P. Holst og Dørpræsident Kjerulff hilfede ham med en Tale. Thorvaldsen saae særdeles vel og tilfreds ud.

— Det er vore Læsere tilstrækkelig bekendt, at Contoirist Albrecht Gottlob Bsch Nye, fordi han den 20 Januar sidstleden gik for vidt i sin ved Hr. Dr. Lehmanns Domsfaldelse vakte og ved en sygelig Legemstilstand endmere stimulerede Enthousiasme, af Kjøbenhavns Politi blev anset for en for den offentlige Nødheds Vedligeholdelse farlig Person, og desaarfag først maatte udstaae en Varetægtsarrest i 4 Maaneder, uden at han ved Tilbud om Caution var istand til at opnaae sin Frihed, og endelig i den mod ham anlagte Justitsfog, ved Hof- og Stadsrettens den 31te Mai sidstleden affagte og i dette Blads Nr. 900 meddelte Dom, blev anset med den saavel i Forhold til hans Forsælse og de samme ledsagende Omstændigheder, som for et ungt Menneske med god Opdragelse og i en anstændig Stilling, særdeles haarde Straf af 6 Gange 5 Dages Bånd og Brød, samt Udredelsen af Actionens Omkostninger. Denne Dom indankede den Tilstalte selv for Høiesteret, hvor Sagen paabegyndtes igaar og endtes idag, under et ikke ringe Publicums Nærverelse. Med hvilken Dygtighed Actionen udførtes, er det overflødig at omtale, naar vi tilføie, at den var Statsraad Salicath overdraget, men at bemærkes, fortjener den nidkjære Omhu for den offentlige Sikkerhed og den loyale Aflyt for ungdommelig Excentricitet, som karakteriserede Hr. Salicaths Foredrag, og som til Dver-

flod maatte skaffe sig Luft i en med al sin Pomp høist tarvelig Replik paa Defensionen. Denne udførtes efter Tilstaltes Onske af Justitsraad Guldberg, der med Varme forsvarede og undskyldte sin Clients uoverlagte Udfærd og paastod ham enten aldeles frifunden eller in subsidium straffet med simpelt Fængsel. Høiesteret billigede imidlertid Hof- og Stadsrettens Præmisses og stadfæstede dennes Dom in terminis. Dommen lyder: Landsøver- samt Hof- og Stadsrettens Dom bør ved Magt at stande. I Salarium til Statsraad Salicath for Høiesteret betaler Tilstalte 30 Rbd. Solv.

— Den sidste Collegialtidenden meddeler i Oversættelse Begyndelsen af Patentet angaaende Tractaten om Gebets-Grændserne og Grændseforholdene mellem Hertugdømmet Holsten og Fyrstendømmet Lübeck, som er blevet afflutet imellem Kongen af Danmark og Storbertugen af Oldenborg. Foranstaltningen er vist hensigtsmæssig og Grændserne ere sikkert meget passende bestemte, derom tvivle vi ikke, og kunne herpaa ikke indlade os, da det Baggenske-Hedemannske Kort, — desværre endnu det sidste der haves over Holsten, trods de uhyre Dpoffrelser, som af Staten ere gjorte i dette Diemed, — neppe er saa paalideligt, at man stolende paa dette tør indlaide sig i en Dispute om Districts-Grændserne. Grunden, hvorfor vi omtale denne Sag, er heller ikke det materielle Spørgsmaal. Vi ville derimod ikke negte, at det har gjort et ubehageligt Indtryk paa os at læse: „Hs. M. Kongen cederer til Hs. kgl. Høiheid Storbertugen for Allerhøihs- og Høihs-Samme og deres Efterfølgere, med alle Landsheibeds- og Overherligheds-Rettigheder samt med alle de hidtil havde Proprietetsrettigheder og Fordringer: af Amtet Ahrensboök a) hele den indtil nu under kgl. Landsheibhed forblevne Andeel af Sognet Matekau“ osv. og paa den anden Side „derimod cederer Hs. kgl. Høiheid Storbertugen til Hs. M. Kongen for Høihs- og Allerhøihs-Samme og deres Efterfølgere med fuld Souverainetet og Proprietet: 1) de hidtil under Navn af Collegialstift-Amtet sammensattede Landsbyer“ osv. Vi kom derved til at tænke paa: med disse Districter folge de der boende Mennesker som anden Besætning; de gaar over fra Hs. Majestæt til Hertugen af Oldenborg „med alle Landsheibeds og Overherligheds-Rettigheder, samt med alle de hidtil havde Proprietetsrettigheder og Fordringer“, de gaar over fra Storbertugen til Hs. Majestæt „med fuld Souverainetet og Proprietet“, de blive fra Oldenborgere til Holstenere, og fra Holstenere til Oldenborgere, uden at der spørges det mindste om deres Mening, om denne Forandring behager dem eller ikke. Henregnes det da ikke til de personlige Rettigheder, til hvad Land man hører, hvilken Lovgivning man skal adlyde, hvilken Herster man skal staae under? Kunde der ikke tale en heel Del for at Folkets Repræsentanter skulde høres om et slikt Spørgsmaal?

Jydske Stænder.

3die Mode. Til som Comitee at gennemgaae Udkastet om Forandringer i Arvelovgivningen valgtes: **Larsen, Rosenorn, Jespersen, Cancellir. Møller og With.**

4de Mode. Propr. **Nyholm** indsendt sig i Forsamlingen. **Commisarius** forelagte: Udkast til en Forordning om Ladningsdocumenter, Comitee: **Krieger, Kbm. Müller, Borberg;** Udkast til en Anordning angaaende Virkningen af Fordeieidommes nye Skyldsaetning, Comitee: **Nyholm, Jørgensen, Secher;**